

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2021-09-22
Besvaras senast
2021-09-29 kl. 12.00

Till utrikesminister Ann Linde (S)

2021/22:26 Uppmärksammande av övertramp mot kurder i Iran

Den 18 juni hölls presidentval i Iran. Den nye presidenten Ebrahim Raisi var tidigare ledare för regimen rättsväsen och en av medlemmarna av den kommitté som av internationella människorättsorganisationer som Amnesty International anses ha varit med och beslutat om och beordrat avrättningar på tusentals människor, däribland politiska fångar, år 1988.

Det folkliga missnöjet med den islamistiska regimen är stort, vilket visade sig i årets historiskt låga valdeltagande. I landet förekommer protester mot de miserabla förhållandena som vattenbrist, elbrist, prishöjningar, extrem fattigdom och den misslyckade coronahanteringen.

Trots de svåra förhållandena som det iranska samhället genomlider fortsätter den islamistiska regimen i Iran att exportera sin ideologi i Mellanöstern. Vi ser med oro hur Iran på ett aggressivt sätt flyttar fram sina positioner i Irak, Syrien och Libanon samt på den arabiska halvön. Det blir alltmer tydligt att dessa ambitioner drabbar de iranska medborgarna både ekonomiskt och politiskt. Allt fler rapporter inifrån Iran beskriver att den islamistiska regimen är i en kris och att det folkliga missnöjet blir allt starkare.

Det senaste presidentvalet skulle också kunna tas som ett bevis på det. Ett valdeltagande på under 50 procent skulle kunna tolkas som en ogiltigförklaring av hela det system som har styrt Iran sedan revolutionen 1979. Det är en vändpunkt som visar att regimen inte har ett folkligt stöd.

Vid sidan av förföljelser mot religiösa minoriteter som bahaier, fackliga aktivister och demokratikämpar förföljer också den islamistiska regimen sedan 1979 det kurdiska folket som bor och lever i Iran. Enligt inofficiella beräkningar utgör kurderna i Iran närmare 10 procent av landets befolkning. Tittar man på de senaste rapporterna från FN står det tydligt att majoriteten av landets politiska fångar har kurdiskt påbrå, och många av dem riskerar långa fängelsestraff eller dödsstraff. Kurderna i Iran har försökt att förmå den islamistiska regimen till förhandlingar om självstyre och demokrati, utan resultat.

Mullorna i Iran har besvarat alla inviter om demokrati och utökat självstyre med förtryck och mord. Utöver att avrätta kurdiska aktivister i Iran har regimen också genomfört mord på oppositionella utanför Irans gränser.

Den 13 juli 1989 mördades Abdul Rahman Ghassemlou i Wien, och den 17 september 1992 mördades Sadegh Sharafkandi, som var ordförande för PDK-I (Kurdistan demokratiska partiet-Iran), i Berlin. Den 8 september attackerades KDP-I:s högkvarter i irakiska Kurdistan – en attack som krävde 16 människors liv och skadade ett fyrtiotal, varav majoriteten var kvinnor och barn. I augusti 2021 hittades den kurdiske aktivisten, KDP-I-medlemmen och medieikonen Musa Babakhanis torterade kropp på ett hotell i den kurdiska huvudstaden Erbil i irakiska Kurdistan, och allt tyder på att Iran ligger bakom mordet.

Sedan den islamistiska regimens maktövertagande 1979 har tusentals iranska kurder flytt till irakiska Kurdistan för att hitta trygghet, men trots det har Iran fortsatt med förföljelser, och hundratals oppositionella kurder har blivit mördade av iranska agenter. De senaste veckorna har Iran flygbombat samhällen i irakiska Kurdistan som ligger nära gränsen till Iran.

Dessa attacker ses som en målmedveten strategi från den islamistiska regimen för att tvinga de iranska kurderna i irakiska Kurdistan på flykt men också för att destabilisera det regionala kurdiska självstyret i Irak. I samband med de iranska flygattackerna har den internationella flygplatsen i Erbil utsatts för beväpnade drönarattacker som misstänkts ha genomförts av den Iranlojala milisgruppen Hasdi Saibi.

Indikationerna från den nyvalde presidenten Ebrahim Raisi visar att regimen kommer att eskalera sina attacker mot oppositionella, och det omskrivs redan en dödslista på oppositionella som lever i exil. Sverige och omvärlden måste tala klarspråk med Iran om att dessa övertramp under inga omständigheter tolereras.

Det finns ett välkänt kurdiskt talesätt som lyder att kurder har inga vänner utom bergen. Ett talesätt som illustrerar de stora besvikelserna från omvärlden och de stormakternas agerande.

Utrikesministern har många gånger bevisat att hon är en av de berg som kurderna alltid kan lita på.

Därför vill jag fråga utrikesminister Ann Linde:

Avser ministern att ta initiativ till att internationellt uppmärksamma mullornas övertramp och tala klarspråk med Iran om respekten för alla människors lika värde och för folkrätten?

.....

Anders Österberg (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Gergö Kisch